

A kamarai bevezető ellenőrzés lényegi szempontjai

MIRE SZÁMÍTSAK, MIELŐTT FELVENNÉM AZ ELSŐ TANULÓMAT?

Benedek Tibor
okl. faipari mérnök-tanár

A duális szakképzés egyik lényeges eleme, hogy a tanulók a gyakorlati képzés túlnyomó részét gazdálkodó szervezeteknél töltik el. Ahhoz, hogy egy tanuló külső gazdálkodó szervezetnél töltsse a gyakorlatát, több feltételnek is kell egyidejűleg teljesülnie a képzésben szerepet vállaló gazdálkodó szervezetnél. Az alábbiakban ezek a feltételek kerülnek bemutatásra, illetőleg említésre kerülnek azok a szakképzési, kamarai feladatok, melyek biztosítják, hogy a szakképzésben részt vevő tanuló megkezdhesse a gyakorlatát a külső képzőhelyen.

A szakképzés rendszerében többek között három fontos szereplő van jelen: a szakképző iskola, a gazdálkodó szervezet, valamint a területileg illetékes kereskedelmi

és iparkamara. Ugyanakkor nem elhanyagolható tényezőként, mint negyedik szereplő, jelen van a tanuló is, akinek a képzési feltételeit az előzőekben említett intézmények,

szervezetek biztosítják. A tanuló képzése megvalósulhat az iskola tanműhelyében, vagy külső vállalati gyakorlati képzőhelyeken, ahol tanulószerveződés, illetőleg együttmű-

ködési megállapodás formájában tartózkodik. Vegyünk példának egy kilencedik évfolyamos asztalos tanulót! A tanév gyakorlati óráit az iskola tanműhelyében tölti, majd a kilencedik évfolyam tanévének februári–áprilisi időszakában a gyakorlati szintvizsgán ad számot eddig elért tudásáról. A szintvizsga célja egyrészt, hogy a tanuló lássa, hova jutott el az eltelt mintegy hat-hét hónap alatt, másrészt pedig – a szakképzési törvény megfogalmazásával élve –, hogy „az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat” felmérje. Az eredményes szintvizsga után a tanuló tanulószerveződést köthet a gazdálkodó szervezettel és az összefüggő szakmai gyakorlatát a szorgalmi időszak végeztével már az adott vállalkozásnál kezdheti meg. Témánk aktualitását többek között az is adja, hogy a jelenlegi időszakban már zajlanak a szintvizsgák a szakképző iskolákban és május végéig a tanulóknak tanulószerveződést kell kötniük, hogy a nyári időszaktól kezdődően a képzés végéig külső gyakorlati helyen tudják teljesíteni a gyakorlatukat.

A tanulókkal való foglalkozás természetesen többlet feladatokat és felelősséget helyez a gazdálkodó szervezetek vállára, ugyanakkor megteremti annak a lehetőségét, hogy a jövőbeni dolgozóikat ők maguk neveljék fel és képezzék ki a szervezet céljainak megfelelően. Tegyük fel a kérdést: amennyiben faipari vállalkozásunk van, és 2018 júniusától szeretnénk oktatni asz-

talos tanulót, akkor egy kamarai akkreditáció során milyen feltételeknek kell megfelelnünk?

Az első és egyben egyértelmű feltétel: csak hivatalosan működő gazdálkodó szervezet vehet fel tanulót, így elsőként a szervezet alapadatai kerülnek tisztázásra, úgymint a vállalkozás formája, a kamarai tagságban való részvétel, a törvényes képviselő neve, adatai, valamint a szervezeten belül a gyakorlati oktatásért felelős személy. Ezt követően kerül sor a képzőhely (telephely) készlettségének értékelésére, melynek értelmében szintén egyértelmű kérdés, hogy az adott képzőhely rendelkezik-e telephelyengedéllyel. Amennyiben igen, akkor a telephely több szempont alapján kerülhet besorolásra a létszám függvényében:

- egy időben 12 főt, vagy annál kevesebbet képes befogadni a képzőhely;
- 12 fő képzésénél többre alkalmas;
- kizárólag gyakorlati képzést szolgáló tanműhelyt szeretnénk kialakítani;

esetleg több képző által fenntartott, üzemeltetett, üzemek feletti tanműhelyről van-e szó. Majd el kell döntenünk, hogy tanuló szerződéssel, együttműködési megállapodással, vagy mindkét formában tervezzük a tanulók képzését. Ezt követően pedig felmérésre kerül, hogy egy-egy szakképesítés vonatkozásában mennyi a képzőhely kapacitása, azaz hány tanulót tud képezni. Az akkreditáció lényeges eleme, hogy a gazdálkodó szervezet rendelkezik-e olyan oktatóval, aki az adott szakképesítés (a mi esetünkben az asztalosszakma) gyakorlati feladatainak oktatására alkalmas. Az alkalmasság egyik kitétele az igazolt szakmai gyakorlat ideje, illetve a büntetlen előélet. A szakirányú végzettség kapcsán a végzettséget igazoló okiratot (szakmunkás-bizonyítvány, technikus végzettség, főiskolai, egyetemi diploma, mestervizsga) természetesen be kell mutatni, hiszen ez az akkreditáció egyik legfontosabb eleme. Ezek alapján gyakorlati oktatást olyan személy

végezhet, akinek szakirányú szakmai végzettsége van, legalább öt év szakmai gyakorlattal és erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkezik, nem áll a gyakorlati képzési tevékenység folytatását kizáró foglalkoztatástól eltiltás alatt, valamint mestervégzettséggel, mesterlevéllel rendelkezik. Mestervégzettség alól kivételt képeznek azok, akiknek szakirányú felsőfokú végzettségük

és kettő év szakmai gyakorlatuk van, vagy felsőfokú végzettséggel és öt év szakmai gyakorlattal rendelkeznek. Abban az esetben, ha valaki betöltötte a 60. életévét (és természetesen szakirányú végzettséggel rendelkezik), már nem kell mestervizsgát tennie. Amennyiben asztalos tanulót szeretnénk felvenni, akkor az oktatónak 5 év igazolt szakmai

gyakorlattal és mesterlevéllel kell rendelkeznie, vagy faipari mérnöki végzettséggel és kettő év szakmai gyakorlattal. Természetesen az csak jól jön, ha az oktató rendelkezik igazolt szakoktatói, vagy pedagógiai ismeretekkel, melyekről külön nyilatkoznia kell. Tegyük fel: megvan az öt év szakmai gyakorlatunk, viszont nincs mestervizsgánk. Ebben az esetben a kereskedelmi és iparkamara szervezésében beiratkozhatunk egy mestervizsgára felkészítő képzésre. Ha már folyamatban van ilyen tanfolyam, akkor engedélyezhetik a jelentkező felvételét, bízva abban, hogy a mesterlevelet sikeresen megszerzi.

Az adott szakképesítés oktatásához rendelkezünk kell az oktatni kívánt szakma szakmai és vizsgakövetelményével (SZVK), valamint kerettantervével. Ezeket a dokumentumokat a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal weboldaláról tudjuk letölteni (további információ telefonon: (06-1/303-9300, illetve: www.nive.hu). Amennyiben már tanulószereződésre kerül sor, akkor az elméleti oktatást biztosító iskolától az asztalosszakma helyi tantervét is szükséges bekérnünk, hiszen ez a helyi tanterv mutatja meg pontosan, hogy a gyakorlati tantárgyak milyen óraszámokban kerültek felosztásra. A helyi tanterv megléte szükséges ahhoz, hogy a szintén kötelező Foglalkozási Naplót megfelelően tudjuk vezetni.

A szakmai és vizsgakövetelmények utolsó oldalán található egy eszközjegyzék, mely tartalmazza, hogy milyen eszközökre van szükség a tanulók oktatásához. Az akkreditáció során ez is vizsgálatra kerül, az adott eszközök műszaki állapotával és biztonságtechnikai előírásoknak való megfeleltetésével együtt.

Amennyiben minden feltétel adott és a kamara engedélyezi, akkor sor kerülhet a tanuló, tanulók felvételére. Látható, hogy a folyamat nagyon sokrétű, azonban nagy segítséget jelentenek az akkreditációra való előkészületben a kereskedelmi és iparkamara területei, irodái, szaktanácsadói, így mindenféle képpen

elsajátítva később a gazdálkodó szervezet alkalmazottjaként vissza tudja adni a képzésébe befektetett időt és energiát. Természetesen ehhez nemcsak a mi felelősségünk és jó szándékunk, hanem a felvett tanuló tanulni akarása és eredményes együttműködése is szükséges. ■

érdemes és egyben szükségszerű is felvennünk velük a kapcsolatot az akkreditáció vonatkozásában! A sikeres akkreditáció és a tanulószereződés megkötése után a kilencedik évfolyamon eredményes szintvizsgát tett tanuló 2018. június 15. (az év utolsó tanítási napja) után válik a gazdálkodó szervezet tanuló-jává. A nyári időszakban 140 órás összefüggő szakmai gyakorlatot kell teljesítenie, majd szeptembertől (az iskolai órarend szerint folytatva tanulmányait) a gyakorlati órákat is a faipari műhelyben teljesítheti. Sajnos több esetben a tanulóra csupán úgy tekintenek, mint ingyen munkaerőre, vagy éppen a tedd-ide, tedd-oda, hozd-vidd munkakört biztosítják részére, holott a gyakorlati képzőhely lehet az a hely, ahol a tanuló a szakma alapvető fogásait

Forrás:
www.mkik.hu

Képek forrása:
<https://www.thewildcatroar.com/features/2017/04/24/life-skills-over-logarithms/>
http://dev.nodiamonds.com/paa/summer2017/wp-content/uploads/2017/05/PAAS-Woodshop_summer2017.jpg
<http://www.kingston.ac.uk/virtual-tour/knights-park/>
<http://www.qestudio.org.uk/photogallerymaterialstech/>
<https://www.canadianwoodworking.com/tipstechniques/hands-learning-woodworking-classes-canada>
<http://theguardian.com/carpentry-class/>